

Inhoudsopgave

- 9 **Woord vooraf**
- 11 **Henk den Heijer: de ontdekkingsstocht van een maritiem historicus**
Anita van Dissel en Herman Stapelkamp

EUROPA

- 25 **Varen en vechten voor de Russen**
Nederlandse marineofficieren in Russische krijgsdienst in de
zeventiende en achttiende eeuw
Marc van Alphen
- 43 **Een routineuze aangelegenheid**
De opvang van de VOC-retourvloot door oorlogsschepen in de
achttiende eeuw
Jaap R. Bruijn
- 59 **Vorbij de oude wereld**
Nieuwe beroepen op koopvaardijsschepen, 1850–1950
Karel Davids en Joost Schokkenbroek
- 79 **Oranjesensatie en slagveldtoerisme**
Een reisje met het jacht der Commerce Compagnie van Middelburg
naar Brabant en Vlaanderen, in de maand september 1815
Ruud Paesie

- 95 'Ik heb er erg mijn best op gedaan'
Het reisverslag van een meisje aan boord van Zr.Ms. Zeehond in 1881
Adri P. van Vliet

HET ATLANTISCHE GEBIED

- 115 **Ketterij, opstand en afgunst**
Het schilderij De herovering van Bahía de Todos los Santos van
Juan Bautista Maíno
Maurits Ebben
- 131 **'Go West Young Man'**
Een Zwitser in Suriname, 1822- 1835
Piet Emmer
- 143 **Een eenvoudige maaltijd**
Voeding aan boord van het fregat Eendragt, 1771-1772
Victor Enthoven
- 157 **'Eenen Matthijs de Gieter'**
De ongelukkige odyssee van een WIC-cadet uit Elmina (1740-1775?)
Natalie Everts
- 177 **Terugkomen is niet hetzelfde als blijven**
De handhaving van de ondergeschikte status van Surinaamse slaven na
een reis naar Nederland
Karwan Fatah-Black
- 189 **Johannes Hoornbeecks ethnohistorische methode en de Nieuwe Wereld**
Jos Gommans en Ineke Loots
- 205 **Zijn fatale reis naar de West**
De Rotterdamse koopman W.D. Zimmerman l'ainé (1762-1792)
Han Jordaan
- 223 **Iding Soemita**
Politiek leider van de Surinaamse Javanen en de verlokkingen van het
land van herkomst
Peter Meel

243 **Cuba in Nederlandse ogen**
Gert Oostindie

259 **De vervluchtigende anonimiteit van de Braziliaanse hydrografische manuscriptatlas van de WIC**
Ben Teensma

AZIË

273 **Nevenactiviteiten overzee**
Valckenier en Van Imhoff en de Chinezenmoord van 1740
Leonard Blussé

293 **De ‘verschrikkelijke sterfte’ aan boord van de uitgaande VOC-schepen in 1782**
Femme Gaastra

305 **Ver weg of ter plaatse?**
Bedrijfsleiders in het Nederlands-Indië van de jaren twintig
J. Thomas Lindblad

321 **De islam in de perceptie van Europese reizigers naar Sumatra en Atjeh in de achttiende en negentiende eeuw**
Herman Stapelkamp

339 **Bibliografie van Henk den Heijer**
Anita van Dissel

349 **Over de auteurs**